

Sygn.akt III AUa 1157/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Piotr Prusinowski (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SA Bohdan Bieniek

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 października 2013 r. w B.

sprawy z odwołania M. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wcześniejszą emeryturę i ustalenie wartości kapitału początkowego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 października 2012 r. sygn. akt III U 192/12

zmienia zaskarżony wyrok w pkt 1 i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 1157/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., decyzją z dnia 7.03.2012 r. odmówił M. L. prawa do emerytury w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2004r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Decyzją z 27.02.2012r. natomiast ustalił wartość kapitału początkowego. Organ rentowy wskazał, że emerytura wnioskodawcy nie przysługuje, gdyż do pracy w szczególnych warunkach nie można zaliczyć mu okresu pracy w (...) Oddział w S. od 3.09.1976r. do 26.11.1986r. w charakterze kierowcy oraz od 27.11.1986r. do 2.04.1989r. w charakterze robotnika.

W odwołaniu od dwóch decyzji wnioskodawca stwierdził tylko, że są one niezasadne, ponieważ wykonywał on prace wymienione w powołanym rozporządzeniu w warunkach szczególnych i spełnia wszystkie warunki do przyznania mu wcześniejszej emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 18 października 2012 r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 20 stycznia 2012 r. Oddalił odwołanie w

pozostałym zakresie. Sąd ten odwołał się do treści przepisu art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W tym kontekście ustalił, że odwołujący się urodził się w dniu (...). Wniosek o emeryturę złożył 02.01.2012 r. Przyjął, że w okresie od dnia od 3.09.1976r. do dnia 26.11.1986r. wnioskodawca był zatrudniony w Centrali (...) w S. na stanowisku kierowcy, a później do 2.04.1989 r. jako robotnik. W latach 1976 – 1986 miał przydzielony samochód Gaz z przyczepą. Jego praca polegała na rozwożeniu towarów po całym kraju (zboże, ziemniaki, materiał siewny). Uprawnienia do prowadzenia samochodów ciężkich posiada od czerwca 1974 r., zaś na ciągnik od 1970 r. Sąd ustalił również, że w okresie od 3.04.1989r. do 30.11.1990r. ubezpieczony pracował na stanowisk kierowcy Stara 200 powyżej 3,5 tony w Spółdzielni (...) w S.. Firma ta budowała bloki i szkoły. Wnioskodawca rozwoził materiały budowlane, również w teren. Od dnia 1.07.1971r. do dnia 21.05.1974r. pracował w Kółku Rolniczym w Z. jako kierowca ciągnika (9 miesięcy i 24 dni). W tym czasie od 24.04.1972r. do 8.05.1974r. odbywał służbę wojskową. Dalej w SKR pracy nie kontynuował. Sąd pierwszej instancji dokonując ustaleń faktycznych oparł się na zeznaniach świadków, którzy twierdzili, że odwołujący się w spornym okresie, od dnia od 3.09.1976r. do dnia 26.11.1986r., był kierowcą samochodów jedynie ciężarowych.

W ocenie Sądu na podstawie dowodów przeprowadzonych w sprawie zaliczeniu do prac w szczególnych warunkach podlegał okres pracy od 1.07.1971r. do 24.04.1972r. w SKR Z., tj. ponad 9 miesięcy i 24 dni na stanowisku kierowcy ciągnika. Była to praca wymieniona w Wykazie A Dziale VIII Transport i łączność pkt. 3 Rozporządzenia RM z 7.02.1983r. (Dz. U. z 18.02.1983r.). Również okres od 3.09.1976r. do 26.11.1986r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Oddziale w S. w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego (10 lat, 2 miesiące i 23 dni) i od 3.04.1989r. do 30.11.1990r. w (...) w S., także jako kierowca samochodu ciężarowego, należało uwzględnić do wcześniejszej emerytury. Okresy te podlegały zaliczeniu do prac w warunkach szczególnych wymienionych w Wykazie A Dział VIII pkt 5 rozporządzenia. W rezultacie Sąd pierwszej instancji przyjął, że wnioskodawca udowodnił wszystkie przesłanki uprawniające go do otrzymania prawa do wcześniejszej emerytury, w tym okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Apelacją wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.. Zarzucił rozstrzygnięciu naruszenia prawa materialnego i procesowego:

- art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 4 rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), przez przyjęcie, że wnioskodawca udowodnił na dzień 1 stycznia 1999 r. co najmniej 15 letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach,

- art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny materiału dowodowego z pominięciem jego istotnej części, to jest dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych wnioskodawcy, z której wynika, że odwołujący się w okresie od 3 września 1976 r. do 30 lipca 1986 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Oddziale w S. nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z uwagi na zgłoszone zarzuty apelujący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku w punkcie pierwszym i oddalenia odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja jest zasadna. Uwzględniając zarzuty zgłoszone przez organ rentowy należy wskazać, że niewłaściwe zastosowanie przepisu art. 184 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS uzależnione jest od odmiennego ustalenia stanu faktycznego. Oznacza to, że determinujące znaczenia ma zarzut odnoszący się do przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Uzasadnienie wyroku Sądu pierwszej instancji odwołuje się do zeznań świadków oraz dokumentów znajdujących się w aktach osobowych. W świetle przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie można odmówić Sądowi dokonywania oceny i mocy dowodów według własnego przekonania. Poprzestanie jednak na tym stwierdzeniu nie koresponduje z pełnym brzmieniem przepisu. Zastrzega on bowiem, że kwalifikacja stanu faktycznego powinna zostać oparta na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Ma to znaczenie, jeżeli uwzględni się, że w aktach sprawy poza osobowymi źródłami dowodowymi zgromadzono również dokumenty. Zarzut apelacyjny naruszenia

przepisu art. 233 § 1 k.p.c. konweniuję z zarzutem uchybienia prawa materialnego. Oznacza to, że apelacja jest zasadna jedynie w sytuacji zakwestionowania poprawności wniosku złożonego przez Sąd Okręgowy w Suwałkach. Skuteczne zarzucenie naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Jedynie to może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (wyrok SN z dnia 6 listopada 1998 r., III CKN 4/98, Lex Polonica nr 2111041). Nie można przy tym pominąć, że to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodowy wykazania, że przepracował 15 lat w szczególnych warunkach. Uwzględniając wskazane rozważania trafne jest twierdzenie organu rentowego, że Sąd pierwszej instancji nie dokonał wszechstronnej oceny materiału dowodowego. Zaprezentowana wizja stanu faktycznego, zakładająca, że wnioskodawca w okresie do dnia 3 września 1976 r. do dnia 30 lipca 1984 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała pracę kierowcy samochodu ciężarowego, nie daje się pogodzić z dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych.

Wątek ten należy rozwinąć. Z umowy o pracę zawartej w dniu 3 września 1976 r. wynika, że ubezpieczony został zatrudniony na stanowisku kierowcy. W zakresie wynagrodzenia odwołano się do Zarządzenia Ministra Pracy i Spraw Socjalnych nr 11 z dnia 18 marca 1974 r. Zaliczono wnioskodawcę do IV kategorii zaszerogowania, za wynagrodzeniem 7 zł na godzinę. Przyznano mu dodatek za prowadzenie pojazdu w kwocie 2 zł/godz. A dodatkowo dodatek za pomoc przy za i rozładunku oraz za konwojowanie w kwocie 30 zł dziennie. Następnie angażem z dnia 13 sierpnia 1977 r. (od 16 lipca 1977 r.) przyznano ubezpieczonemu dodatek w wysokości 500 zł miesięcznie za bieżącą konserwację i wygląd estetyczny pojazdu F. (...). Kolejny angaż z dnia 29 sierpnia 1977 r., wywierający skutek od dnia 1 maja 1977 r. potwierdził warunki płacowe zawarte w umowie, podwyższył jedynie stawkę zasadniczą do 7,80 zł za godzinę. Rok później, angażem z dnia 10 maja 1978 r. (obowiązującym od dnia 1 maja 1978 r.) potwierdzono uprawnienia w zakresie wynagrodzenia. Podwyższono wyłącznie stawkę godzinową do 9 zł. Jednocześnie zastrzeżono, że dodatek za bieżącą konserwację i wygląd estetyczny pojazdu F. (...) pozostaje bez zmian. Następny angaż z dnia 1 sierpnia 1978 r. zmienił wysokość dodatku za pomoc przy za i rozładunku oraz konwojowaniu ze 30 zł na dzień na kwotę 1.000 zł miesięcznie. Wskazano, że pozostałe warunki umowy o pracę pozostają bez zmian. Angaż z dnia 14 maja 1979 r. podwyższył stawkę godzinową do 10,20 zł. Pozostałe warunki umowy bez zmian. Dopiero w angażu obowiązującym od 1 stycznia 1980 r. wymieniono wszystkie składniki wynagrodzenia. Nie było wśród nich dodatku za samochód F. (...). W aktach osobowych znajduje się jeszcze jeden istotny dokument. W dniu 31 lipca 1984 r. przekazano protokolarnie samochód Gaz z przyczepą typ 53 A o numerach rejestracyjnych (...). Brak wcześniejszych dokumentów obrazujących przekazanie tego typu pojazdu. W dniu 20 listopada 1979 r. wnioskodawcy przedstawiono zakres obowiązków. Wskazano w nim, że jest on zobowiązany do wykorzystywania pełnych ładunków, wpisywania numerów dowodów magazynowych w kartach drogowych na przewożone towary.

Przegląd dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy, z jednej strony, wskazuje, że wykonywał on w spornym okresie czynności spedycyjne, z drugiej zaś, potwierdza, że wnioskodawca zajmował się również w przez pewien czas bieżącą konserwacją i wyglądem estetyczny pojazdu F. (...). W tym kontekście należy wskazać, że przyznany mu w roku 1977 dodatek w kwocie 500 zł. nie stanowił względem pozostałych składników uposażenia wynagrodzenia symbolicznego. Stawka godzinowa obowiązująca wówczas wnioskodawcę wynosiła 7 zł, zaś dodatek za prowadzenie pojazdu 2 zł., a dodatek za pomoc przy za i rozładunku oraz za konwojowanie w kwocie 30 zł dziennie. W tym kontekście nieprzekonywujące są wyjaśnienia złożone przez odwołującego się na rozprawie w dniu 8 października 2013 r., że dodatek ten wypłacany był za czynności dodatkowe, wykonywane w niedziele i przed pracą. Na marginesie należy zauważyć, że budzące wątpliwości są również twierdzenia wnioskodawcy, iż samochodem tym jeździł inny kierowca, a obowiązki związane z konserwacją i estetyką F. (...) powierzono odwołującemu się. Rozwiązanie takie nie jest racjonalne.

Sąd Apelacyjny uwzględnił również, że świadczenie Z. C. (1) otrzymał w dniu 31 października 1995 r. świadectwo pracy w szczególnych warunkach za okres zatrudnienia od 1 maja 1967 r. do 31 października 1995 r., wydane przez (...) Przedsiębiorstwo (...) w likwidacji.

W przedmiotowej sprawie znaczenie ma również to, że ZUS zaliczył wnioskodawcy łącznie 4 lata, 4 miesiące i 12 dni okresów pracy w szczególnych warunkach. Dodając do tego stażu okres od 1 lipca 1971 r. do 24 kwietnia 1972

r. (9 miesięcy i 24 dni) z tytułu zatrudnienia w (...) Z. oraz okres od 2 kwietnia 1989 r. do 30 listopada 1990 r. (1 rok, 7 miesięcy i 27 dni) pracy w (...) okazuje się, że wnioskodawca legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 6 lat, 10 miesięcy i 3 dni. Do wymaganych 15 lat brakuje jeszcze 8 lat, 1 miesiąca i 27 dni. Sporny okres zatrudnienia w (...) Oddział w S. od 3.09.1976r. do 26.11.1986r. wynosi 10 lat, 2 miesiące i 23 dni. W tym kontekście staje się jasne, że okres od 16 lipca 1977 r. (data od której przyznano dodatek za F. (...)) do dnia 31 grudnia 1979 r. (angaż z dnia 20 lutego 1980 r., w którym wskazano składniki wynagrodzenia wnioskodawcy, z wyraźnym pominięciem dodatku za F. (...)) musi być uwzględniony jako praca w szczególnych warunkach. W odmiennym razie wnioskodawca nie będzie legitymował się 15 letnim okresem pracy koniecznym do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury.

Reasumując, wskazane rozważania, Sąd Apelacyjny przyjął, że wnioskodawca nie wykazał 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach. Rację ma apelujący, że nie można oprzeć się w tej materii na zeznaniach świadków Z. C. i S. K.. Świadczenie ci potwierdzili, że wnioskodawca w (...) Oddział w S. wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego. Okoliczność ta jest pewna. Nie jest jednak jasne w jakim okresie wykonywał taką pracę i czy wykonywał ją stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym zakresie zeznania świadków są mało pomocne. Świadek Z. C. wprost stwierdził, że nie pamięta dat, pomiędzy którymi wnioskodawca pracował jako kierowca samochodu ciężarowego. Świadek S. K. nie pamiętał nawet, że ubezpieczony pracował jako robotnik. W tym stanie dowodowym należy odwołać się do dokumentów. W tym zakresie wypowiedzi wnioskodawcy są wątpliwe. Angaże przeczą twierdzeniu, że zajmował się on F. (...) tylko przez 2-3 miesiące. Zważywszy na wysokość przyznanego z tego tytułu dodatku trudno również dać wiarę, że czynności te były wykonywane jedynie w niedzielę i przed pracą. W tym nurcie rozważań, należy podkreślić, że ciężar udowodnienia spełnienia przesłanek określonych w art. 184 ust 1 ustawy emerytalnej spoczywał na ubezpieczonym.

Postępowanie przed Sądem drugiej instancji wprowadzie ma charakter rozpoznawczy, nie znaczy to jednak, że nie stosuje się w nim ogólnych reguł dowodzenia spornych okoliczności. Na podstawie obowiązujących przepisów nie można wyprowadzić wniosku, że sąd ma obowiązek dopuszczania dowodu z urzędu i prowadzenia postępowania dowodowego w zastępstwie stron. Przepis art. 232 k.p.c. w sposób klarowny określił, że to strony są obowiązane wskazać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Uzupelnieniem tej reguły jest to, że sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez strony. Przedstawione zasady nie zostały odmiennie uregulowane w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Analiza obowiązujących przepisów pozwala na przyjęcie, że sąd został zwolniony z powinności dostatecznego wyjaśnienia sprawy. Oznacza to, że nie jest zobowiązany do poszukiwania prawdy materialnej. Wydaje się, że pierwszoplanowe znaczenie ma prawda formalna (sądowa). Oczywiście, zważywszy na właściwości spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych optyka ta powinna podlegać korekcie. Nie dotyczy to jednak przypadków bierności dowodowej strony, która zdaje sobie sprawę z konieczności wykazania zaprzeczonych przez przeciwnika faktów. W tym kontekście należy zasygnalizować, że naruszenie przez sąd art. 232 zdanie drugie k.p.c. może mieć miejsce tylko wyjątkowo, jeżeli z materiałów sprawy wynika, że dopuszczenie z urzędu dowodów było szczególnie uzasadnione lub oczywiste (Wyrok SN z dnia 11.01.2011 r., I PK 152/10, Lex nr 738395). Rozważania powyższe należy uzupełnić. Nie ma wątpliwości, że spór dotyczący ubezpieczenia społecznego rozstrzygany jest według modelu kontradyktoryjnego. W obowiązującym stanie prawnym nie można zaakceptować poglądu, że zmiana treści art. 3 i 232 KPC i wprowadzona nią dominacja zasady kontradyktoryjności procesu cywilnego, nie zwalnia sądu ubezpieczeń społecznych od obowiązku wszechstronnego wyjaśnienia sprawy i dopuszczenia w tym celu dowodu nawet przez strony nie wnioskowanego (art. 486 § 1 i 2 KPC) – tak SN w wyroku z dnia 25 marca 1998 r., II UKN 574/97, OSNAPiUS 1999, nr 6, poz. 214. Wprowadzenie ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 189) zmiany w procesie cywilnym, w szczególności skreślenie przepisu art. 3 § 2 oraz zmiany treści art. 6 i 232 KPC oznaczają, wprowadzenie w procesie dominacji zasady kontradyktoryjności i odstąpienie od odpowiedzialności sądu orzekającego za rezultat postępowania dowodowego, którego dysponentem są strony. Reguły te mają zastosowanie również w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych (wyrok SN z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 394/97 OSNAPiUS 1998 r. Nr 20, poz. 614 i wyrok SN z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97 OSNAPiUS 1998 r. Nr 21, poz. 643). W orzecznictwie podkreśla się, że sąd ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu. Przepis art. 468 k.p.c. nie stanowi

podstawy dla przeciwnego twierdzenia. Zasada kontradycyjności obowiązuje w pełni również w sprawach z ubezpieczenia społecznego. Na ubezpieczonym spoczywa ciężar dowodzenia okoliczności uzasadniających jego prawo. Sąd jest arbitrem, który nie może angażować się w stymulowanie kierunku postępowania dowodowego nawet w tych sprawach. Choć z różnych względów organ rentowy jest tu stroną silniejszą, to jednak samo to nie daje podstawy do "odpowiedniego" równoważenia tej sytuacji przez sąd ubezpieczeń. Procedura zawiera rozwiązania, które służą wyrównaniu tej nierównowagi. Jednak rozwiązanie z art. 468 k.p.c. nie stanowi samodzielnej podstawy do prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego z urzędu (wyrok SN z dnia 8 stycznia 2008 r., I UK 193/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 52). W orzecznictwie dotyczącym tej kategorii spraw podkreśla się, że podstawą kontradycyjnego procesu cywilnego jest zasada równouprawnienia jego stron. Poszukiwanie za stroną przez sąd z urzędu okoliczności przemawiających za jej stanowiskiem w istocie stanowi wyręczenie jej w obowiązkach procesowych, przez co sąd naraża się na uzasadniony zarzut nierównego traktowania stron procesu (wyrok SN z dnia 12 marca 2010 r., II UK 286/09, OSNP 2011, nr 17-18, poz. 237).

Suma tych rozważań jest stwierdzenie, że zarzut apelacyjny naruszenia przepisu art. 184 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest skuteczny. Myśl tą należy rozwinąć. Odpis apelacji został doręczony wnioskodawcy w dniu 12 listopada 2012 r. Na terminie rozprawy apelacyjnej w dniu 14 maja 2013 r. wnioskodawca nie stawiał się. Mimo braku aktywności po stronie ubezpieczonego Sąd Apelacyjny podjął z urzędu działania zmierzające do wyjaśnienia, czy wnioskodawca w okresie zatrudnienia w (...) Oddział w S. wykonywał wyłącznie czynności kierowcy samochodu ciężarowego. Środkiem do tego są akty prawne wydawane przez Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, które zostały wymienione w dokumentach płacowych wnioskodawcy. Mimo podjętej próby nie udało się uzyskać Zarządzenia nr 11 MPPiSS nr 11 z dnia 18 marca 1974. Ma to znaczenie, gdyż wszystkie pozostałe zarządzenia zawierały jedynie zmiany wprowadzone do Zarządzenia nr 11. W konsekwencji nie można było odtworzyć, czy stawka osobistego zaszeregowania oraz przyznane wnioskodawcy dodatki były właściwe dla kierowców samochodów ciężarowych, czy osobowych.

Uwzględniając całokształt materiału dowodowego (w tym również wątpliwe wyjaśnienia wnioskodawcy złożone na rozprawie w dniu 8 października 2013 r.), a także mając na uwadze rozkład ciężaru dowodowego oraz bierność wnioskodawcy w zakresie wyjaśnienia podniesionych przez ZUS w apelacji okoliczności, prawidłowe jest przyjęcie, że wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. W rezultacie należało uznać, że zarzut naruszenia przepisu art. 184 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okazał się zasadny.

Dla porządku należy zaznaczyć, że Sąd Apelacyjny dokonał odmiennej oceny materiału dowodowego jedynie w zakresie okresu od 16 lipca 1977 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. W pozostałej części podzielił ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego w Suwałkach. Wskazany okres jest jednak kluczowy dla prawa dochodzonego przez wnioskodawcę. Sąd drugiej instancji dysponując nieprecyzyjnymi zeznaniami świadków i nielogicznym tłumaczeniem wnioskodawcy nie mógł pominąć zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c., opartego na nie budzących wątpliwości dokumentach osobowych, z których jednoznacznie wynika, że wnioskodawca w okresie od 16 lipca 1977 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. wykonywał nie tylko czynności zaliczone do prac w szczególnych warunkach. Należy wskazać, że zgodnie z § 2 ust 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze prawo do wcześniejszej emerytury uzależnione jest jedynie od okresów, w których praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Okres, w którym wnioskodawca zajmował się bieżącą konserwacją i dbaniem o wygląd estetyczny pojazdu F. (...), bez względu na to, czy równolegle powierzano mu czynności polegające na prowadzeniu samochodu ciężarowego, nie spełnia kryterium wskazanego w § 2 ust 1 Rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983 r. Powinien zatem być pominięty przy weryfikacji prawa do emerytury przyznawanej na podstawie przepisu art. 184 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Reguły rozkładu ciężaru dowodowego nakazują w takiej sytuacji stwierdzić, że wnioskodawca nie przedłożył wystarczających dowodów na poparcie swoich racji. Zważywszy na kontradycyjne reguły postępowania i bierność procesową odwołującego się nie było również podstaw do dalszego prowadzenia przez Sąd drugiej instancji postępowania dowodowego z urzędu.

Dlatego Sąd Apelacyjny zgodnie z przepisem art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1 i oddalił odwołanie.